

SPIS TREŚCI

Wstęp	7
Część pierwsza: W głąb Ojczyzny. . . .	17
ROZDZIAŁ I	19
Tropami wędrowca nienasyconego czyli Józefa Lompy okrucy podróżnicze. „W pośrodku” górnośląskiego przemysłu — ognie z 50 komi- nów. Z pogranicza Kongresówki i Śląska. Okiem gospodarza i okiem romantyka. Relacja z Krakowa wyjęta z szuflady materiałów odrzuconych. Nieudana podróż do Odessy. Szlakiem częstochowskim.	
ROZDZIAŁ II	51
Karol Miarka: „Jak Turek ciągnie do Mekki”. Z Pielgrzymowic do Wielkopolski. Obserwacja krytyczna. Śpiew na Śląsku piękniejszy i więcej ludzi umie czytać. Jednak u Poznaniaków więcej cnót. Gdzie kontusze i lite pasy? O kuchni i kobietach. Opis Gniezna.	
ROZDZIAŁ III	75
Dlaczego Damrot jak Pan Tadeusz „dąsał się i zżymał”? W kostiumie dyrektora — poeta i podróżnik. „Szkice...” i ich autora ścigał prokurator. „Faire connaître la Pologne...” Uwagi o dziejach ziemi kaszubskiej, o jej urodzie	

i kłopotach. „Ku morzu naszemu jedynemu”. Przez Pelplin i Chełmno czym prędzej do Torunia. „Cały nasz kraj godny widzenia”.

Część druga: Relacje z krajów Orientu. 125

ROZDZIAŁ I 127

Na etapie domu i zakonu. „Trzeba być literatem czytany”. W klimacie epoki. Przez Królestwo, Galicję aż do granicy Multan. Przeżycia w drodze do Bukaresztu. Kołmi konsula do Turcji. Opisy krajobrazu, życia i przygód. Konstantynopol, Smyrna i Tauris. Między służbą, znużeniem i tęsknotą. Morzem i lądem, Dunajem i koleją do kraju. Łzy radości.

ROZDZIAŁ II. 157

Temat Palestyny. Na morzu z proboszczem Marcinkiem. Pochyleni nad starym rękopisem Przywary. „Dostało mi się pióro w udziale”. Grecja i Egipt. Troska o żywość i barwność opisu. Akcenty społeczne i polityczne. Jerozolima. Józef Gallus — peregrynant ludowy. W gronie rodaków. Przyjaźń z Feliksem Nowowiejskim. Małe i duże konfrontacje. Jakby poseł ziemi śląskiej.

Część trzecia: Pisarski plon z Europy i zza Oceanu. 205

ROZDZIAŁ I 207

Ekskursja Stabika do Włoch Górnych i Dolnych. „Aby zadowolnić współbraci”. Kulturalny pielgrzym — nowoczesny turysta. „Stary podagryk” w Oberammergau. Hytrek: — do Rzymu „w narodowym ubiorze”. W zdziwionych oczach Wawrzyńca Walczucha. „Podróż do nadreńskiej prowincji”.

ROZDZIAŁ II 250

Garść śląskich listów zza morza. Na tle ubóstwa podróżniczych relacji — proza braci Siko-

rów z Miechowic. Wyznanie Jana: „nie piszę dla ludzi uczonych”. Z Ziemi Ognistej. Siedem listów Jakuba z podróży przez Atlantyk. Stateczny — obłądny podróżnik i wcale nieobłądny obserwator życia. Pieszko do Guarapuavy. Wracamy obładowani zasobną polszczyzną.

A n e k s: Michał Przywara, Podróż na wschód (II)

[fragmenty]	297
Przypisy	321
Bibliografia	339